

Är du innovativ lille vän?

Innovation vi vill ha. Innovativa företag, innovativa medarbetare, innovations-upphandling. Men vad är det egentligen vi pratar om och hur når vi resultat?

Andreas Larsson är docent i innovationsteknik vid Blekinge Tekniska Högskola. Till honom ringer företag när de vill ha en föreläsning eller en workshop om innovations-system och kreativitet i företagen.

Vad vill de veta?

– Den vanligaste frågan som jag får från deltagare på alla nivåer är "Vad handlar innovation om?" Företagsledningarna talar om det och säger att alla ska bli mer innovativa men vad innebär det för medarbetarna och hur får de in det i vardagen? Innovation har blivit ett begrepp som många känner att de inte själva är kapabla att utföra. Och vi håller upp ikoner som Steve Jobs och Elon Musk som exempel på innovativa människor – men det är inte så lätt att identifiera sig med dem.

Har begreppet blivit för stort?

– Ja, alla pratar om det men många tror att innovation bara är något för dem som jobbar på utvecklingsavdelningen – att det är en teknisk pryl som man tar patent på. De tänker att "jag som arbetar med HR eller teknisk support jag jobbar ju inte med sådant." Det är det som företagen vill ha hjälp med. Att hitta en väg till en innovativ kultur i hela organisationen.

Kan alla organisationer skapa en sådan miljö?

– Ja, jag tror att alla kan vara kreativa och innovativa oavsett vad de jobbar med. Det är mer en fråga om inställning. Fråga du barn om vad man kan ha ett gem till får du hur många förslag som helst. Som barn är vi alla kreativa och har en oerhörd fantasi. Det finns studier där man har testat barns kreativa förmåga vart femte år för att



ANDREAS LARSSON

Utbildning: Magister i datavetenskap med inriktning mot arbetsvetenskap vid Blekinge Tekniska Högskola. Doktorandstudier i maskinteknik vid Luleå Tekniska Universitet.

Största jobbtitling: Att tänka och agera långsiktigt när det oftast är snabba resultat som efterlyses.

Vad jag gör när jag vill vara kreativ och innovativ: Jag viktat lågt. Jag är mest kreativ när jag börjar skapa idéer utan höga förväntningar på resultatet.

se vad som händer med vår kreativitet när vi blir äldre. Vi börjar skolan, vi ska socialiseras, vi börjar jämföra oss med andra, lär oss hur det känns att svara fel och då blir vi genast mindre kreativa. Jag brukar roa mig med att fråga vuxna vad man kan ha ett gem till bara för att se reaktionerna. Vissa löser sig fullständigt, de kan inte få fram ett oed. Faktiskt är det ofta så att ju mer erfarenhet och status människor har desto ängsligare blir de för att säga något som inte är "rikt". De blir rädda för att förlora något av sitt anseende.

Går det att få bort rädslan att göra bort sig?

– Det blir en fråga om hur man hanterar osäkerhet i organisationen. Vill man verkligen vara innovativ måste man våga försöka testa även osäkra idéer. Och det måste kännas säkert att testa nya saker och osäkerhet att alltid spela säkert. I gruppen ska deltagarna vara säkra på att ingen kommer att avrätta en dålig idé ensot dem. Det ligger en lärdom i att vara en medelmått för om allt du säger och gör ska vara bejaktat är risken stor att du aldrig får fram ett oed.

– Man måste också våga erkänna att något var en dålig idé och avsluta projekt. Där tror jag att mycket ligger – de projekt man startar blir så jämstora att när de inte blir bra har man satsat mycket av både resurser och prestige att det är svårt att bryta. Därför menar jag att man ska börja i liten skala och få igång själva innovationen. Satsa inte så stort i början utan tänk att ni också arbetar på att skapa ett kreativt självförtroende hos medarbetarna. När fick du senast utveckla en idé inom ett område som du inte är expert på? Se innovation som en livandeprocess.

Finns det andra hinder?

– Ja, våra förväntningar på vad vi ska uppnå och vad som behövs för att nå dit gör ofta att inget alls blir gjort. Och bra idéer som inte genomsöks ger ingen innovation alls. Hur många gånger lovar vi inte att gå ner i vikt, bli sportigare, utveckla vår affärsidé bara vi får en lucka i schemat eller något annat? Och vi kommer aldrig igång. Därför är det viktigt att börja i liten skala – med hanterbara idéer.

JENNY GREENMAN